

Akillesförbundet

2024-07-10

Arbetsmarknadsdepartementet
Diarienummer A2024/00369

8.1.1 Förslag till ett mer inkluderande delmål för att förebygga och bekämpa våld

Utredningen har föreslagit en ny formulering där mäns våld mot kvinnor ska lyftas fram särskilt extra, samt att kvinnors våld mot män ska inkluderas i begreppet våld i nära relation. Detta motiveras med att man anser att kvinnor drabbas värst av våldet i nära relation.

Synpunkter

Det kan i viss mån stämma att kvinnor drabbas värst av våldet. Fler kvinnor dödas till följd av våld i nära relation och fler kvinnor än män utsätts för sexuellt våld i nära relation. Men i Brottsförebyggande rådets rapport (BRÅ) Brott i nära relation som släpptes i maj 2024 framkommer nedanstående.

- Att uppskattningsvis 11,7 procent av männen årligen utsätts för något form av våld i nära relation från en nuvarande eller tidigare partner. Det motsvarar över 400 000 utsatta män per år.
- Av de utsatta männen uppgav 94,9 procent av våldet begicks av en kvinna.
- Fler män än kvinnor uppgav att de under det aktuella året utsatts för grov misshandel i nära relation. Liknande resultat framkom även i BRÅ:s tidigare studie om våld i nära relation under pandemin (Utsatthet för pandemirelaterade bedrägerier och våld i hemmet under 2020).
- I åldersgruppen 55 år och äldre var det avsevärt fler män än kvinnor som uppgav att de under det aktuella året utsatts för våld i nära relation.

Tidigare studie från BRÅ påvisar att män som utsätts för våld i nära relation har särskilt svårt att få hjälp och stöd, samt att de tenderar vara en av de grupper i samhället som har allra minst förtroende för rättsväsendet. Vilket är en av flera förklaringar till att enbart 1,4 procent av de utsatta männen anmäler sin utsatthet.

Forskare inom området har kallat det psykiska våldet mot män för en tyst pandemi. Studier visar tydligt att män som utsätts för grovt psykiskt våld tenderar att få självmordstankar och svåra psykiska besvär.

Internationell forskning och forskning från Göteborgs universitet påvisar att det är fler kvinnor än män som tar initiativet till våldet i nära relation. BRÅ:s studie Brott i nära relation från 2014 påvisar att när män och kvinnor lever i en relation är det något fler män än kvinnor som rapporterar utsatthet för våld i

nära relation. Studie (2013) från Sahlgrenska akademien påvisar att fler män än kvinnor rapporterar utsatthet för våld i nära relation.

Inom Akillesförbundet anser vi att alla utsatta oavsett kön eller sexuell läggning ska ha samma möjligheter till stöd, hjälp och uppmärksamhet. Vi anser att det hade varit mer inkluderande att ha könsrelaterat våld eller våld i nära relation som övergripande begrepp eller portalbegrepp. Men där fanns mer att önska av både uppdraget och utredningen.

Övrig reflektion

Man måste även belysa den föreslagna formuleringen utifrån andra perspektiv.

Det är fler män än kvinnor som varje år tar sitt liv på grund av psykisk ohälsa. Men ingen skulle komma på tanken att använda det som argument för att använda begreppet - mäns psykiska ohälsa och övrig psykisk ohälsa. Avsevärt fler män än kvinnor omkommer årligen i arbetsplatsolyckor. Men ingen skulle komma på tanken att använda det som argument för att använda begreppet - mäns arbetsplatsolyckor och övriga arbetsplatsolyckor.

Av motsvarande skäl bör man således inte använda begreppet mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation. Man bör istället använda ett könsneutralt portalbegrepp eller ett könsneutralt övergripande begrepp.

Beslut

Även om den föreslagna formuleringen är bättre än den nuvarande kan vi inte yrka bifall till en formulering som gör mäns omfattande utsatthet för våld i nära relation till något undanskuffat och sekundärt – och som göms i det luddiga begreppet våld i nära relation. Akillesförbundet yrkar avslag på förslaget till ny formulering av delmål.

Johan Rylander, Ordförande Akillesförbundet